

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор сумын Энхбүрд Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/03/НА-СТА-ОНА

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Баянхонгор хот
2024 оны 03 дугаар сар 15

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын
Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат
Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn
Ахлах аудитор М.Алтантуяа
Утас: 80112188 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Номгон аудит ХХК
Захирал Г.Саранчимэг
Утас: 89891034 Цахим хаяг: audit.nomgon@gmail.com
Аудитор: О.Мандах
Утас: 89010203 Цахим хаяг: audit.nomgon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement_bayankhongor@audit.gov.mn

2024.03.15 № 2/88
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Баянхонгор сумын Энхбүрд Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Баянхонгор сумын Энхбүрд Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Эрүүл мэндийн Сайдын 2021 оны 04 дүгээр сарын 15-ны өдрийн А/212 дугаар тушаалаар батлагдсан Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн үлгэрчилсэн дүрмийг мөрдлөг болгон ажилладаг. Нөхөрлөлийн хэлбэрээр зохион байгуулагдсан төв нь дараах зохион байгуулалттай байна. Үүнд:

- Тухайн төвд ажиллаж байгаа эмч, эмнэлэгийн мэрэгжилтний 70-аас доошгүй хувь нь нөхөрлөлийн гишүүн байна
- Төвийн удирдлага нь нөхөрлөлийн бүх гишүүдийн хурал байна

гэж заасан ба төвийн хөрөнгө хэрхэн зарцуулах талаар нөхөрлөлийн гишүүдийн хурлаар шийдвэрлэдэг байна.

2023 онд мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авах Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн магадлан итгэмжлэлийн шалгалтанд орж үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг 4 жилийн хугацаатай сунгуулсан байна. Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй.

5020331

Тайлант онд 477,129.9 мянган төгрөгийн эрүүл мэндийн үйлчилгээ үзүүлж Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 435,539.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч 41,590.7 мянган төгрөгийн авлагатай гарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Өрхийн эрүүл мэндийн төв нь өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвөс үзүүлэх тусламж үйлчилгээг нэг иргэнээр тооцсон төлбөрийн аргаар санхүүждэг ба өрхийн эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх зарим тусламж үйлчилгээ нь тохиолдолд суурилсан төлбөрөөр санхүүждэг. Тайлант хугацаанд цахим төлбөрийн /е-баримт/ баримтгүй ажил гүйлгээг нягтлан бодох бүртгэлд бүртгэж тайлагнасан, хавсран ажилласан цалинг илүү олгосон байна

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээх бөгөөд Баянхонгор сумын Энхбүрд Өрхийн эрүүл мэндийн төв нь Аймгийн засаг дарга, Эрүүл мэндийн газрын даргатай гурвалсан гэрээ байгуулж 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 2 зорилтын 19 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 92,2 хувьтай дүгнэсэн байна.

Баянхонгор сумын Энхбүрд Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

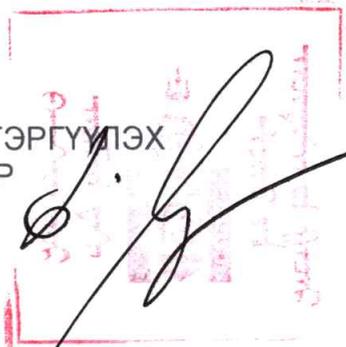
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эзний өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31 үлдэгдэл	258,815,467.92	9,681,147.20	7,427,000.00	(1,380,825.39)	274,542,789.73
2	Тайлант үеийн цэвэр ашиг				-5,778,345.59	(5,778,345.59)
3	Өмчид гарсан өөрчлөлт	3,267,653.29				3,267,653.29
4	Тайлант үеийн үр дүн	-				-
5	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	262,083,121.21	9,681,147.20	7,427,000.00	-7,159,170.98	272,032,097.43
6	Тайлант үеийн цэвэр ашиг				31,925,115.40	31,925,115.40
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	6,187,908.00		-		6,187,908.00
8	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	268,271,029.21	9,681,147.20	7,427,000.00	24,765,944.42	310,145,120.83

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	ҮЗҮҮЛЭЛТ	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	367,451,350.00	444,086,042.86
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	95,094,510.00	114,655,300.00
	Татаас, санхүүжилтийн орлого	271,006,840.00	320,883,861.28
	Бусад мөнгөн орлого	1,350,000.00	8,546,881.58
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	322,569,945.61	420,454,551.42
	Ажилчдад төлсөн	159,267,560.00	179,640,523.00
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	48,879,800.00	55,703,416.00
	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	57,218,228.00	86,007,505.00
	Ашиглалтын зардалд төлсөн /холбоо, бичиг хэргийн зардал/	15,562,176.00	20,442,004.00
	Түлш,шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	4,974,000.00	9,561,100.00
	Даатгалын байгууллагад төлсөн	248,500.00	
	Бусад мөнгөн зарлага	36,419,681.61	69,100,003.42
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-109,385.61	-272,058.56
2	Хөрөнгө, оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	44,990,790.00	23,903,550.00
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн мөнгө	44,990,790.00	23,903,550.00
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-109,385.61	-272,058.56
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	517,782.25	408,396.64
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	408,396.64	136,338.08

2.5 Зорилтот түвшний гүйцэтгэл

/төгрөгөөр

д/д	Зардлын нэр	2023 оны төлөвлөгөө	2023 оны гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	231,841,699.0	231,841,699.0	0.0	100.0
2	Үндсэн цалин	179,387,149.0	179,387,149.0	0.0	100.0
3	Үр дүнгийн урамшуулал	19,668,945.0	19,668,945.0	0.0	100.0
4	ЭМДаатгалын урамшуулал	32,785,605.0	32,785,605.0	0.0	100.0
5	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,715,631.0	29,715,631.0	0.0	100.0
6	Цахилгааны зардал	9,262,067.0	9,262,067.0	0.0	100.0
7	Цэвэр бохир усны зардал	373,288.0	373,288.0	0.0	100.0
8	бичиг хэрэг	8,993,775.0	8,993,775.0	0.0	100.0
9	Шуудан холбоо	1,812,874.0	1,812,874.0	0.0	100.0
10	Шатахуун	5,120,600.0	5,120,600.0	0.0	100.0
11	Эм боох материал	111,587,591.75	96,925,380.25	14,662,211.5	86.9
12	Сэлбэг	4,440,500.0	4,440,500.0	0.0	100.0
13	албан томилолт	3,693,400.0	3,693,400.0	0.0	100.0
14	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	71,157,374.2	61,157,374.2	10,000,000.0	85.9
15	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	220,000.0	220,000.0	0.0	100.0
16	Татварын өмнөх ашиг		31,925,115.4	-31,925,115.4	
17	НИЙТ ЗАРДЛЫН ДҮН	478,218,800.0	485,481,103.86	7,262,303.9	101.5
18	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	478,218,800.00	485,481,103.86	7,262,303.86	101.5
19	Нэг иргэнээс санхүүжих	321,972,800.00	324,975,599.28	-1,088,938.72	99.7
20	Үндсэн тусламж үйлчилгээнээс	156,246,000.0	152,154,300.0	0.0	100.0
21	Үйл ажиллагааны орлогоос		3,221,919.58	3,221,919.6	
22	Үнэ төлбөргүй орлого		5,129,323.0	5,129,323.0	
23	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1		100.0
24	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	11	11		100.0
25	Дарга	1.0	1.0		100.0
26	Их эмч	3.0	3.0		100.0
27	Сувилагч	5.0	5.0		100.0
28	НЭМА	1.0	1.0		100.0
29	Үйлчлэх ажилтан	1.0	1.0		100.0

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 37,105.5 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад санхүүгийн тайланд залруулав. Үүнд:

-Тайлант хугацаанд цалингаас даатгуулагчаас суутгасан 25,987,8 төгрөгийг үр дүнгийн тайланд ндш-ийн зардлаар тайлагнаж зардал нэмэгдүүлсэн.

-Цалингийн зардлаар тооцож үйл ажиллагааны зардлаар тайлагнаагүй 11,117.7 төгрөгийг санхүүгийн тайланд цалин, ндш-ийн өглөгөөр тусгасан.

Аудитаар 1,212.3 мянган төгрөгийн 2 зөрчил² илэрсэнд 1 төлбөрийн акт, 1 зөвлөмж өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

1.Илрүүлэлт: Ажил хавсран ажиллуулах нөхөрлөлийн гишүүдийн тогтоол шийдвэргүйгээр 2023 оны 8 дугаар сараас 12 дугаар сар хүртэлх хугацаанд Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн дарга Э.Гүнжинлхамд 677.8 мянга, их эмч Н.Онцгэрэлд 534.5 мянган төгрөгийн цалин илүү олгосон.

Энэ нь Нөхөрлөлийн туай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.3 “Удирдах эрх бүхий гишүүд олонхийн саналаар шийдвэр гаргах бөгөөд шийдвэртэй холбогдон үүсэн хариуцлагыг хамтран хариуцна”, Эрүүл мэндийн сайдын “Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн үлгэрчилсэн дүрэм батлах тухай” 2021 оны А/212 тушаалын 3.3.2 “Төвийн удирдлага нь нөхөрлөлийн бүх гишүүдийн хурал” гэсэн заалтуудыг зөрчин нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Ажил хавсран ажиллуулах нөхөрлөлийн гишүүдийн тогтоол шийдвэргүйгээр илүү олгосон цалинг Өрхийн эрүүл мэндийн даргаар төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

1. Илрүүлэлт: Бэлтгэн нийлүүлэгчээс нийлүүлсэн бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөрийн дүн татварын нэвтрэлтийн нэгдсэн системд бүртгээгүй 27,330.7 мянган төгрөгийн гүйлгээнээс аудитын явцад 25,752.5 мянган төгрөгийн гүйлгээг цахим төлбөрийн /е баримт/ баримтад нөхөн шивүүлж, 2,578.2 мянган төгрөгийн гүйлгээ цахим төлбөрийн баримтад бүртгэгдээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-т “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалтыг зөрчсөн, үнэлгээ батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь: Аж ахуйн нэгж байгууллагуудаас худалдан авалт хийхдээ төлбөрийн е баримтаар баталгаажуулж анхан шатны баримтыг бүрдүүлж гүйлгээ хийж байх албан шаардлага өгөв.

Дээрх төлбөрийн акт, зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

4. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
цалингаас даатгуулагчаас суутгасан 25,987.8 төгрөгийг үр дүнгийн тайланд ндш-ийн зардлаар тайлагнасан.	1				1	25987.8	1	25987.8				
Цалингийн зардлаар тооцож үйл ажиллагааны зардлаар тайлагнаагүй 11,117.7 төгрөгийг санхүүгийн тайланд цалин, ндш-ийн өглөгөөр тусгасан.	1				1	11,117.7	1	11,117.7				
Дүн	2	37,105.5			2	37,105.5	2	37,105.5				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн

Баянхонгор сумын Энхбүрд өрхийн Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Ажил хавсран ажиллуулах нөхөрлөлийн гишүүдийн тогтоол шийдвэргүйгээр 1212,3 мянган төгрөгийн цалин илүү олгосон.	1	1,212.3	1	1,212.3								
25,752.5 мянган төгрөгийн гүйлгээг цахим төлбөрийн /е баримт/ баримтад нөхөн шивж, 2,578.2 мянган төгрөгийн гүйлгээ цахим төлбөрийн баримтгүй	1				1							
Дүн	2	1,212.3	1	1,212.3	1							